

čunalniških igricah), včasih se pridruži še sreča in če je pripravljen, lahko nastane nekaj izjemno lepega.

»Ko smo skupaj fotografirali, se je velikokrat zgodilo, da je bil Lasse uspešnejši fotograf, imel je več ostrejših fotografij, skratka, boljše so bile,« pravi oče. Tudi zato mu da vedno priložnost, da si sin sam izbere, s kakšno opremo bo fotografiral. No, res da imajo doma kar nekaj vrhunske fotografske opreme, pa vendarle, dodaja oče, starši naj se ne bojijo prepustiti dobre opreme otro-

kom, naj se ne bojijo, da jo bodo poškodovali ali kako drugače uničili. »Sam sem poskusil, pa vidite, kaj se je zgodilo?! Lasse je postal izvrsten fotograf!«

In kakšni so njegovi izzivi za prihodnost? Želi si fotografirati na Galapaškem otočju, kratkoročno pa narediti še kakšno fotografijo rosomaha na snegu. No, tudi volk je njegov priljubljeni motiv.

Srečno, Lasse!

Novе knjige • Luka Pintar, Andrej Seliškar: Cvetje slovenske dežele. Florula Slovenica

Luka Pintar, Andrej Seliškar:

Cvetje slovenske dežele. Florula Slovenica

Letos je pri založbi *Narava* izšla knjiga *Cvetje slovenske dežele*. V poplavi prevedenih tujih poljudnih priročnikov o rastlinah je pričujoča knjiga avtorsko delo slovenskih poznavalcev rastlinskega sveta. Za knjigo je nazorne fotografije prispeval naravoslovni fotograf (sicer upokojeni zdravnik) dr. Luka Pintar, ki je botanični javnosti znan predvsem po monografiji *Rože na Slovenskem*, ki sta jo izdala skupaj z dr. Tonetom Wraberjem. Bralci *Proteusa* ga poznajo tudi kot pisca člankov o nekaterih zanimivih in strupenih rastlinah. Avtor besedil v knjigi je biolog in botanik mag. Andrej Seliškar, do upokojitve zaposlen na Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU, kjer se je ukvarjal s preučevanjem vegetacije, habitatnih tipov in s florističnimi raziskavami ter sodeloval pri številnih projektih. Je strokovnjak za floro Slovenije, soavtor knjig *Travniške rastline na Slovenskem*, *Botanični terminološki slovar*, *Habitatni tipi Slovenije* in nedavno izšle knjige *Rastlinstvo življenjskih okolij v Sloveniji*. Oba avtorja sta člana Botaničnega društva Slovenije in častna člana Prirodoslovnega društva Slovenije.

Kot je v uvodniku napisala dr. Nada Praprotnik, je knjiga namenjena botanikom in vsem tistim, ki jih zanima narava. Oboji bodo v knjigi našli informacije o 650 pogostih, znamenitih ali endemičnih rastlinskih vrstah, ki uspevajo v Sloveniji. Predstavljene so vrste, ki so v naši državi splošno razširjene, pa tudi nekatere rastline, ki rastejo visoko v gorah, na kraških travnikih in na obali. Avtorja nista pozabila niti na trave, ostričevke, ločkovke in praprotnice, ki v številnih priročnikih manjkajo. Opisane so tudi nekatere gojene in invazivne rastline.

Knjiga *Cvetje slovenske dežele* ima trdne platnice in je kakovostno vezana. Format je nekoliko manjši kot A4 (knjiga meri približno 24 krat 21 centimetrov), zato jo bodo najbolj zagrizeni študenti mogoče vzeli tudi na teren. Na začetku sta predstavljena avtorja, sledi poglavje *Knjigi na pot*, ki ga je napisala dr. Nada Praprotnik. Na naslednjih dveh straneh sledijo razlagi, kako so rastline v knjigi razvrščene in katere podatke vsebuje posamezni opis vrste, ter kratek slovarček manj znanih izrazov.

Luka Pintar, Andrej Seliškar, 2015: Cvetje slovenske dežele. Florula Slovenica. Kranj: Založba Narava. 287 str.

Rastline so razvrščene po barvah cvetov, kjer pa fotografij cvetov ni bilo na voljo, so razvrščene po barvah plodov, kar je za bralce lahko nekoliko zavajajoče (na primer volčje jabolko z belkastimi cvetovi je pod rdečo barvo). Avtorja sta se tako odločila

Beli lokvanj (Nymphaea alba L.). Foto: Luka Pintar.

verjetno zato, ker nekatere vrste ljudje redko opazijo, ko cvetijo, njihovo pozornost pa pritegnejo barviti plodovi. Številne vrste imajo oranžne, rožnate, rdečkaste, vijolične ali modrikaste cvetove. V knjigi so problem razvrščanja po barvah razrešili tako, da so rastline razdelili samo med pet osnovnih barv: belo, modro, rumeno, rdečo in zeleno/rjavo. Tako vrste z bolj vijoličnimi cvetovi, kot so zvončice, sodijo v modro skupino, rastline z oranžnimi ali rožnatimi cvetovi pa v rdečo skupino. Kot omenjeno, moti le to, da so nekatere vrste razdeljene tudi po barvi plodov, pa tudi listov (na primer rosike z rdečimi listnimi trihomi so v rdeči skupini, prav tako skorjasti kamnokreč, ki ima na sliki rdečkaste liste, čeprav je v naravi to bolj izjema kot pravilo - obe imata sicer bele cvetove). Botaniki bi se lahko spotaknili ob dejstvo, da so med zeleno in rjavo cvetoče rastline uvrščene tudi praprotnice, ki pravzaprav nimajo cvetov, a na to nas avtorja

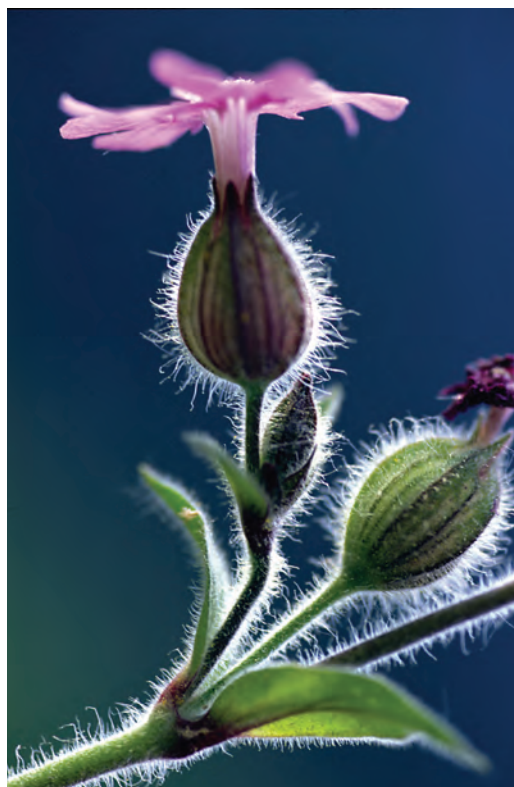
Pokončni srobot (Clematis recta L.). Foto: Luka Pintar.

Montpellerski nageljček (Dianthus hyssopifolius L.). Foto: Luka Pintar.

Navadni ruj (Cotinus coggygria Scop.). Foto: Luka Pintar.

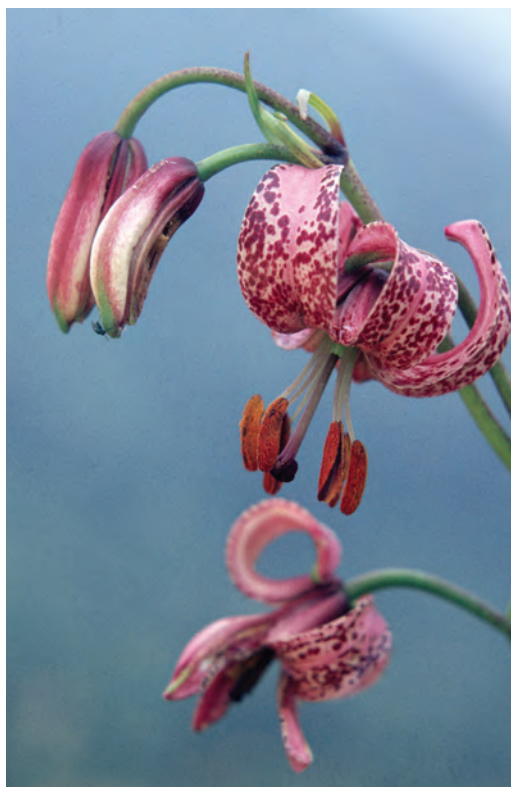

Rdeči slizek (Silene dioica (L.) Clairville).

Foto: Luka Pintar.

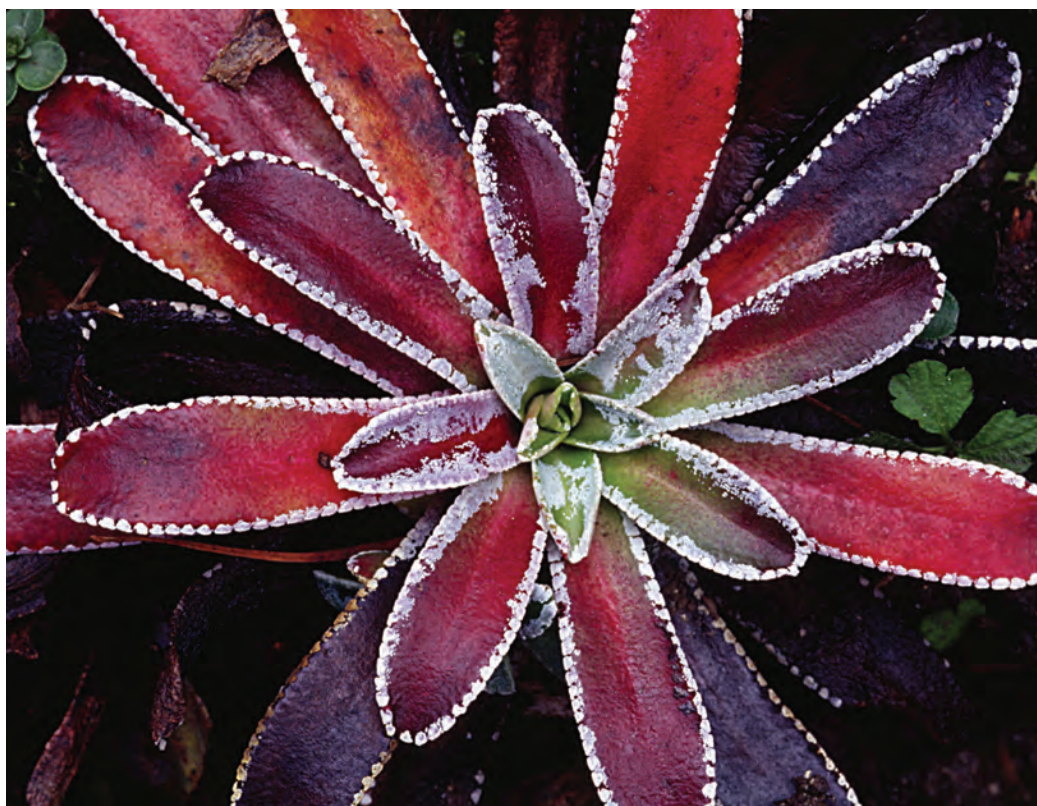
opozorita že v uvodu. Kjer je pri cvetnicah naveden čas cvetenja, je pri praprotnicah ustrezno naveden čas nastajanja trosov. Znotraj barvne skupine razdelitev sledi rastlinskemu sistemu iz zadnje izdaje *Male flore Slovenije*. Po tem delu so povzeta tudi slovenska in latinska imena vrst, izjeme so ustrezno označili in navedli tudi ime iz *Male flore*. Pod vsako vrsto je navedeno slovensko in latinsko ime družine. Sledijo poimenovanja v tujih jezikih (angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem), kar v drugih priročnikih težko najdemo, je pa zelo uporabno, če želimo o naših vrstah kaj povedati tujcem. Nato sta navedena tip rastišča in razširjenost vrste v Sloveniji z navedbo višinskih pasov (njihov razpon je razložen v uvodu). Pri vrstah, ki imajo poseben naravovarstveni status, je zapisano, ali gre za zavarovano vrsto, vrsto *Rdečega seznama*,

Turška lilija (Lilium martagon L.). Foto: Luka Pintar.

za vrsto *Nature 2000*, endemit ali tujerodno vrsto. Sledijo navedbe časa cvetenja (oziroma nastajanja trosov), življenjske oblike rastlin in njihove približne višine. Napisano je tudi število vrst določenega rodu v Sloveniji, ki bralca opomni, da v rodu obstajajo še druge (lahko podobne) vrste. V besedilu je najprej razloženo, od kod ime rastline in kdo je rastlino poimenoval, sledi opis rastline z opombo, katere rastline iz istega rodu so v knjigi še opisane. Če rastlina vsebuje strupene ali zdravilne snovi, je navedeno tudi to. V nekaterih primerih bi ta podatek lahko izpustili (če na primer ni navedeno, kako ta snov deluje - ali je strupena ali pa koristna).

Fotografije so kakovostne in mislim, da z njihovo pomočjo tudi manj večji rastline lahko umestijo vsaj v rod. Po besedah dr. Pintarja so vse fotografije posnete z ana-

Skorjasti kamnokreč (Saxifraga crustata Vest). Foto: Luka Pintar.

lognim fotoaparatom, za kar avtorju lahko še posebej čestitamo. Fotografije dobro dopolnjuje enostaven opis rastlin, kjer najdemo tudi podatke o delih rastlin, ki niso na fotografijah.

Na koncu poleg literature najdemo tudi seznam avtorjev opisov vrst in drugih oseb, omenjenih v knjigi. Že s pomočjo tega seznama lahko ugotovimo, po kom je bila rastlina poimenovana ali kdo je vrsto opisal. Za lažje iskanje sta dodana seznama latinskih in slovenskih imen obravnavanih rastlin.

Razumljivo je, da v delo avtorja nista mogla vključiti vseh rastlin, ki uspevajo na Slovenskem, za pregled in promocijo slovenske flore je izbor teh vrst dovolj. Mogoče bi bilo dobro dopisati, koliko vrst je v knjigi opisanih, da bralci razumejo, da je v knjigi

predstavljena petina slovenske flore. Knjiga *Cvetje slovenske dežele* ni preveč strokovna, da je ne bi razumeli ljubitelji narave, a hkrati vsebuje toliko zanimivih in uporabnih podatkov, da jo priporočam vsem botanikom. Ti imajo za razlikovanje med vrstami na voljo *Malo floro Slovenije*, v knjigi *Cvetje slovenske dežele* pa bodo našli koristne podatke, zanimivosti, tuja poimenovanja in ne nazadnje fotografije o določenih vrstah. Knjiga sodi na njihovo knjižno polico kot tudi v knjižnico vseh, ki bi radi izvedeli kaj zanimivega o rastlinah v svoji okolici.

Špela Novak